

Færri fara úr heimbygðini

84 pst. av øllum børnum kunnu fáa undirvísing eftir at tey eru 14 ár, samstundis sum tey búgva heima

Nú ið seinasta frágreiðingini í 60 árunum verður skrivað, og vit eru við at fara inn í 70 árin, kemur tað sum av sær sjálvum, at tankarnir bæði leita aftur um bak og fram eftir. Hugsað verður um, hvat ið hent er viðvíkjandi skúlanum tey seinastu 10 árin, og um, hvat ið fer at henda tey komandi 10 árin. Lata vit tankarnar fara heilt aftur til 1960 og so hugsa um tíðina, sum farin er síðani tá, mugu vit ásanna, at nógv er hent, og nógv er broytt, sigur Ludvig Petersen, skúlaráðgevari í frágreiðing, og hann heldur fram:

Tíðliga í 1962 kom galdandi skúlalóg í gildi og setti hon á mangan hátt størri krøv, enn nýkur skúlalóg frammanundan hevði sett, men samstundis rúmaði hon størri møguleikum fyri útbúgving hjá te einstaka barninum enn teimum, ið frammanundan høvdu verið. Og sama ár, stutt eftir, at lógin var komin í gildi, kom so Brúna Bók til at vísa leiðina í sjálvari undirvísingini.

Árin reiðiliga vóru úti, vóru framlögð 3 álit, sum bóru í ser, at nú er møguleiki hjá 84% av øllum børnunum í Føroyum, samstundis sum tey búgva heima, at fáa eina undirvísing aftan á 14 ára aldur eftir teim sjónarmiðum, sum sett eru fram í Gulu Bók, og beint fyrri jól í 1969 viðtók skúlastjórnin at seta nevnd til at gera uppskot til leiðbeinandi lesiætlan og krøv fyri møguligar 10. flokkar. Eisini fyri skúlaumráðið, sum ikki hoyra undir fólkaskúlan eru planleggingarálit framlögð.

Jú, tað tyktist at vera so mikið hent hesi 10 árin, at tað kundi tykst, sum vit vóru við at leggja seinastu hond á tann bygning, ið grundaður var fyrst í 60 árunum; men tá ið eg hugsi um ta ferð, hvar við alt innan øll samfelagsumráði broyttist og ikki minst skúlanum viðvíkjandi, og so hugsi eitt sindur fram um stavn, tyktist tað nær kortið soleiðis, so lægið tað ljóðar, at fyrisiting skúlans neyvan nakrantíð í skúlans

Frá Føroyavíkuni á lærara- og venjingarskúlanum.

ini eru farin aftur um bak. Vit kunna kanska hóma ymist, ið kanska fer at henda. Kanska fáa vit eindarskúla við valskúla fyrri øll í teim elstu árgangunum, men verður tað 9 ára, 10 ár ella 12 ára eindarskúli ella kanska okkurt annað. Verður tíðin fyrri undirvísingarskúla broytt, og um so verður, hvussu nógv? Verður vikutímatalið hjá børnum og lærarum minkað, og um so verður, hvussu nógv? Hvussu nógv dagar í vikuni fer skúli at verð hildin, og hvussu langur verður skúladagurin? Hvor útbúgving fer at verða kravd av teimum lærarum, ið skúla undirvísir í fólkaskúlanum um 10 ár? Hvussu fara teir skúla-bygningar at siggja út, ið grundaðir verða í 1979, fara teir innan at líkjast teim skúlum, vit hava í dag, ella verða teir skildraðir í nokur stórum og fleiri smárum, ella fara teir kanska als ikki at hava skúlarúm?

Hvussu verður við lærugreininum, fara tað at verða fleiri ella færri, og fara vit at hava tær lærugreinar, vit hava í dag, ella heilt aðrar lærugreinar? Fara bornini at verða bytt í flokkar sum í dag, ella fáa vit heilt aðra flokkaskipan? Allir hesir spurningarnir og nógvir aðrir troðka seg fram, tá ið ein hugsar um, hvussu skúlaárið kiftini fara at verða um eini 10 ár.

“Og hvussu við viðurskiftunum imillum næming og lærara. Tað má sigast, at tað er við gleði ein hevur lagt merki til, at fleiri og fleiri lærarar tey seinastu árin við góðum úrsliti hava roynt at gjørt skúlan meira livandi, ført hann nærri veruleikanum og gjørt hann meira áhugaverdan, við tað at teir hava tikið nýggjar undirvísingarhættir og nýggj amboð í nýtslu, samstundis sum ein hevur kent, at skúlin meira og meira hevur kent tað sum sína uppgávu saman við foreldrunum at royna at geva børnunum tann stuðul, tann tryggjeika og tann kærleika, tey nú helst meira enn nakrantíð áður so nógv treingja til.

Men hin vegin er ein eisini við bangni vordin varur við, at tað ikki er sort fyrri at »liv-ið« í skúlanum verður ov mikið livandi, soleiðis at næmingarnir fáa meira ræði enn tað,

so nógv hevur fyrri neyðini. Ja tá ið hugsað verður um mangt av tí, ið hent er, tey seinastu árin av 60unum, kanska ikki so nógv her á landi sum í grannalondunum, so freistast ein til at hugsa og spyrja: hvussu verður um 10 ár, hvør fer tá at skipa fyrri í skúlanum, og hvussu verður tað við skúlanum sum barnanna stuðul, uppallari og hjálpari?

Ætlanin við hesum hugleiðingum og spurningum fram í tíðina var ikki at leypa mismót á nakran ella at fáa fólk at hugsa, at tað er ógjörlikt við planlegging, men tvørturímóti; ætlanin var at royna at gera vart við, at tað nú meira enn nakrantíð áður er heilt neyðugt við gjøllari og umfangandi planlegging, soleiðis at tað fyrri hvørt stig, ið tikið verður, kennist fast undir fótum. Og henda planlegging skúlaáriðurskiftum viðvíkjandi eigur at verða gjord fyrri allan skúlaundirvísingundir einum, frá tí fyrsta bornini koma inn um skúlagátt, til tey ungu á 20 ára aldri ella seinni fara úr skúlanum við loknum prógvi, annaðhvørt tað er bóklígt ella handalígt, sigur Ludvig Petersen, skúlaráðgevari.

ÁHEITAN á fólk og stovnar

Peningur skal nýttast til upplýsan um vandan við ovurnýtslu av rúsdrekka. Pjesur skulu prentast. Samkomur skulu skipast. Ungfólk skulu fáa hovi at koma saman og prátta um ymisk samfelagsviðurskifti.

Fyri at gera hetta møguligt, skipar losjan í Havn fyrri útsølu og eydnuhjól í døgnum 26., 27. og 28. februar.

Arbeitt verður við hesum í losjuni mánaðkvöld. Um onkur hevur hug at vera við hesi kvöld, eru tey vælkomnir.

Um onkur vil lata eina gávu, er hon vælomin og kann latast til ein av undirritaðu, ella latast inn í losjuna til vertin.

ARBEIDSNEVNDIN

Ása Mikkelsen - Lisa Haraldsen — Helma Michelsen - Jóna Lindenskov - Anna Elisa Tórgarð - Rannvá Joensen - Laura Joensen - Jónur Poulsen - Una Hentze - Fia Michelsen - Emmy Johansen - Anna Christiansen - Friðgerð Hansen - Jóannes Dalsgarð - Heðin Michelsen - Pole Jacobsen.

Arbeidsformaður søkist

Vit søkja eftir arbeidsformanni til flakavirki okkara. Skrivlig umsókn í seinasta lagi 25. februar til

P/f FROSTVIRKIÐ, Norðdepli.

Spinnið í Gøtu

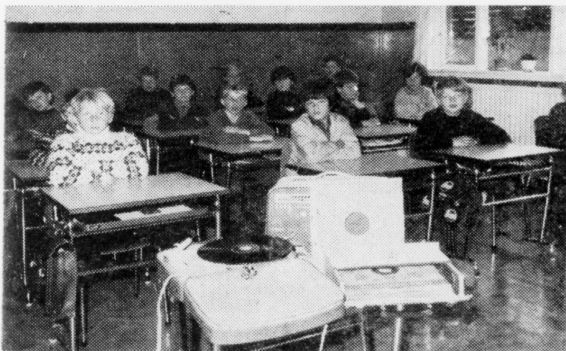
tygum fáa gott tógv, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógvi.

TØTINGARVIRKIÐ

Olavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

Lýsið í Sosialinum

Nýggir undirvísingarhættir eru tiknir í nýtslu, sum ger undirvísingina meiri áhugaverða. Her hava vit enskundirvísing við hjálp av grammofonplátum.

Bæði skúlalógin og Brúna Bók settu fram sjónarmið og vistu á eina leið, ið soleiðis vóru háttad, at tað var eyðsæð, at ein tíð mátti ganga, áðrenn málið var nátt, og alla tíðina síðani hevur fyrisiting fólkaskúlans og arbeidd innan skúlagátt verið merkt av eini stremban ímóti at fáa skúla og undirvísing at samsvara teim krøvum og sjónarmiðum, ið sett vórðu í fólkaskúlalógin, og at fylgja tí leið, ið Brúna Bók visir á.

Henda strembanin hevur ikki minkað, nú vit nærkaðust 70 árunum, men heldur tvørturímóti. Í 1968 fingur vit Gulu Bók, ið tyktist at hava borið okkum eitt langt stig fram ímóti málinum, og áðrenn 60

søgu kann hava kent so nógv at vera eftir at byggja bæði á ein og annan hátt, sum just nú vit fara inn í 70 árin.

Tað má ásannast, at rett er, tá ið sagt verður, at so leingi eingin broyting er í samfelagsviðurskiftunum, ber til at arbeida uttan stórvægis planlegging, men í einum samfelagi í menning verður neyðugt við planlegging, og við tess størri ferð alt gongur, sum t. d. nú vit fara inn í 70 árin, tess torforari verður at planleggja, og hetta er ikki minst galdandi viðvíkjandi skúlaáriðurskiftunum, tí nú er komið hartil innann nærum øll umráði samfelagsins, at tað er torført at ætla um, hvønn veg leiðin ber.

Tað er tí eisini í løtuni at vita, hvønn skúla vit fara at hava, tá ið tey næstu 10 ár-